

ZEBEDEUS EN DE ZEVEN ZONDEN

26 april 1974

Goedenavond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar. Denkt dus zelf na. Ons onderwerp voor heden dient van meer actuele aard te zijn. Ik zou daarom willen spreken over:

ZEBEDEUS EN DE ZEVEN ZONDEN

Welke titel aan enkelen van u een aarzelend en wat vragend gegrinnik schijnt te ontlokken. Welaan. Laat mij u de zaak uitleggen: In deze tijd zoeken zeer vele mensen naar nieuwe wegen en nieuwe vrijheden. Maar er zijn ook andere mensen. Een van hen, misschien wel het symbool voor deze behoudende groep, heb ik Zebedeus gedoopt. Ik vind deze naam passen bij het wat lange afkeurende gezicht, waarmee een dergelijke persoonlijkheid de wereld pleegt te beschouwen. En de 7 zonden? Wel, er zijn zeven hoofdzonden en Zebedeus tracht het aantal malen dat anderen deze zonden begaan, te tellen, maar raakt steeds weer de tel kwijt. Want wat is het geval? In deze wereld heeft men uiteindelijk ontdekt - of besloten - dat seks niet alleen een voortplantingsmiddel maar ook een beleving dient te zijn. En daar, waar deze beide functies volgens de mens gescheiden dienen te worden, heeft men onder meer een groot assortiment van pillen toegepast. Overigens iets wat past in deze maatschappij, waarin men vaak bijna alles per pil doet, van slapen tot laxans toe. Dit nu noemt Zebedeus zondig en tegen de wil van God. Volgens hem is seks voor de voortplanting en voor niets anders. Wanneer je de pil gebruikt, heeft seks volgens hem geen zin, is zij zondig. Je zou dus de pil net zo goed niet kunnen gebruiken, want het is moreel niet verantwoord iets te doen, wanneer er niets van komen kan. Zonde, zo roept hij nadrukkelijk uit. En met zijn soortgenoten probeert hij er iets aan te doen.

Wanneer wij zien hoe de mensen tegenwoordig tegen gezag en wettig gezag protesteren, zo beschouwt Zebedeus dit als een vorm van trots, een van de doodzonden. Maar hier maakt hij dan toch een uitzondering op deze harde regel. In vele landen heeft Zebedeus met de zijnen reeds protestdemonstraties gehouden, zoals in Duitsland, waar een gemengd koor van leken, priesters en nonnen rondmarcheerden en demonstreerde tegen een voorgenomen wetswijziging. Daarbij werden echter ook schilden megedragen waarop stond: De Pil is Kindermoord. Het is maar hoe je het ziet. Andere demonstrerende mensen zeggen iets dergelijks over het verkeer en roepen: stop de kindermoord. Bij dit verkeer zouden zij elkaar althans enigszins kunnen ontmoeten, al bedoelen beiden een andere soort verkeer. Waar echter ligt de achtergrond van dit zoeken naar de zonden van anderen, zoals Zebedeus en de zijnen steeds weer schijnen te doen, anderen beschuldigende en beprekende, anderen manende dat het einde van de wereld nabij is e.d.?

Wel, de wereld verandert snel. De mogelijkheid de huidige mensheid voldoende en naar eigen opvattingen aangenaam te voeden en te laven, neemt steeds af. Wanneer een mens voedsel verwerft in uw dagen, krijgt hij daarbij bovendien maar al te vaak een premie die hij liever niet zou verwerven. Om u een voorbeeld te geven: het gemiddelde kwikgehalte van tunavis (tonijnvis) gevangen bij Japan en Cuba, overtreft ongeveer 5 malen de toelaatbaar geachte dosis. Wat betekent dat uw blikje tuna (tonijn) u steeds meer kwik toevoegt, zodat bij een te vaak gebruiken van dit voedingsmiddel de vergiftiging aan uw leven een einde zou kunnen maken, zoals dit bij viseters in bepaalde streken van Japan het geval is geweest. Ook op ander terrein zie je vele vreemde zaken. U krijgt bv. tezamen met uw sappige biefstuk o.m. hormonen en antibiotica binnen die in de koe niet thuishoren. Wat mogelijk niet onmiddellijk schadelijk schijnt te zijn, maar u wel immuun kan maken voor de wondergeneesmiddelen, zodat u, wanneer

u werkelijk ziek wordt, niet meer op resultaten van penicilline en dergelijke middelen hoeft te reken. U kunt zich de kosten dan wel sparen en gewoon doodgaan.

Dat het mede door het toenemen van voedseltekorten op de wereld beter is, dat de mens zijn aantallen beperkt en zijn voeding gezonder maakt, behoort tot de feiten die een Zebedeus wel ziet, maar niet wil weten. Voor hem is de wereld een goddelijke orde. God heeft het zo gesteld, God heeft de rijken rijk en de armen arm gemaakt. God heeft alles gedaan, behalve de vakbonden gesticht. Wat dit laatste is eerder een werkje van de duivel. Deze God laat toe dat de industrie verder gaat met het beperken van de levensmogelijkheden van de mensheid. Die industrie is noodzakelijk, denkt Zebedeus, want er staat geschreven, dat mensen in het zweet huns aanschijns hun brood zullen verdienen. Ofschoon Zebedeus vaak zelf de transpiratie mijdt en daar, waar deze toch optreedt, haar gevolgen met spuitbussen tracht te bestrijden, zo acht hij het toch niet juist, dat iemand in deze wereld vooruitgang en goddelijke orde zou willen afremmen. Volgens hem moeten de gebruiken die van de middeleeuwen zijn en dient de techniek vooruit te lopen, zodat zij het peil van het jaar 3000 al in 1980 bereikt heeft.

Kort en goed, Zebedeus is voortdurend zwanger van onbehagen en zijn onbehagen wordt groter, naarmate hij duidelijker ontdekt dat hij en zijn wijze van leven in strijd zijn met de natuurlijke levenswetten van de wereld. De scholen geven volgens hem godsdienst-onderricht, lessen over seksualiteit, over sociale samenhangen die zondig zijn en neerkomen op het perverteren en verleiden van kinderen. De kerken prediken allerhande stellingen en daarmee gaat, althans volgens Zebedeus, ook het kerkvolk vaak regelrecht op de verdoemenis toe. De verdoemenis is Zebedeus overigens dierbaar. Want wanneer je op aarde leeft om later gelukkig te zijn in de eeuwige zaligheid, zo moet je toch ook kunnen verwachten dat degenen die het op aarde wat vrijer en beter beleven, daarvoor later zullen moeten zweten en braden.

Mogelijk vindt u dit alles niet actueel. Ik zou mij dit tenminste best voor kunnen stellen. Toch moet u eens even zien wat er in uw wereld zoal aan de hand is. Want Zebedeus zit in vele officiële instanties en meent dat de goede zeden moeten worden gehandhaafd met alle middelen, zoals hij van mening is dat alle occultisme desnoods met geweld onderdrukt moet worden, zodat het zeker niet erkend en bevorderd mag worden door wie dan ook. Geneeswijzen die niet behoren tot de oude tradities, moeten volgens Zebedeus zeker verworpen worden; eigenlijk zou men alle geneeskunde moeten afschaffen en terugvallen op het gebed. Zebedeus heeft bezwaar tegen vele vormen van hulp die mens nu bij de medische en paramedische werkers kan verkrijgen en je hoort hem mompelen: Dat men dit nog verstrekt vanwege het ziekenfonds ook. Dat is verkeerd, want ziekte is een straffe Gods, waarin wij mensen niet in mogen grijpen. Daarom is hij tegen vele soorten van verzekeringen, maar vooral tegen ziekenfondsen e.d. Een begrafenisfonds mag voor hem nog wel, want de doden begraven is een goed werk, maar wat kostbaar in deze dagen. Maar een ziekenfonds zou hem waarschijnlijk alleen toelaatbaar schijnen wanneer dit u zou onderhouden, zolang u ziek wordt, niet wanneer het een poging betekent om u met menselijke middelen beter te maken, of zelfs immuun te maken tegen bepaalde ziekten.

Zo kan het verhaal verdergaan. Zebedeus vindt het bv. noodzakelijk dat men uittrekt om de arme heidenen te bekeren. Want, zo zegt hij, die arme heidenen hebben mogelijk wel olie, maar niet het ware geloof, zodat zij reeds nu de brandstof leveren voor de eeuwigheid waarin zij zullen moeten branden en smoren. Wat erop neer komt dat hij na de dood gelooft in de Arabier-fries. Een vreemde opvatting, die wij echter steeds weer schijnen te ontmoeten. Alleen de ware gelovige zal de hemel betreden. Alle anderen gaan naar de hel.

Wat de ontwikkelingen op de wereld betreft, ziet Zebedeus het al helemaal niet meer zitten. Daar komen zelfs verschillende kerken bij elkaar en beweren dat het woord eerder metterdaad dan met de mond moet worden beleden. Maar wanneer je je geloof niet slechts met de mond en met strenge opvattingen, maar metterdaad moet gaan belijden, zit Zebedeus in moeilijkheden. Want hij leeft nu als een gerechtvaardigde. Maar wanneer een iedereen in al zijn daden rechtvaardig zou zijn en dit zou voldoende zijn, zo zou Zebedeus veel moeite voor niets hebben gedaan en zijn gevoelens van meerwaardigheid bovendien prijs moeten geven. Dat bevalt hem niet.

Dat de wereld overbevolkt is, is volgens hem niet zo erg. Dat is immers Gods wil? God maakt al die mensen en Hij zal er dan ook wel voor zorgen dat zij krijgen wat zij nodig hebben. En wanneer dit niet het geval is, zo is dit de wil Gods, waarbij men zich als mens maar nederig heeft neer te leggen. Zebedeus legt zich dan ook nederig overal bij neer, zelfs bij zijn huisvrouw. Alleen legt hij zich niet neer bij een mogelijke verlaging van zijn inkomen, want dat is weer heel andere koek.

Deze situatie die ik tot nu toe wat badinerend heb geschetst, betekent echter wel dat er op dit ogenblik in uw wereld bijzonder scherpe tegenstellingen ontstaan. Laat mij het zo zeggen:

Aan de ene kant vinden wij de vrijdenker, aan de andere kant staat een soort Simonis. Beide groepen worstelen met elkaar om de zielen van de gelovigen, ofschoon beide groepen er soms aan twijfelen, dat zielen zouden bestaan. Beide groepen beweren de mensen uiteindelijk te zullen voeren naar een betere wereld. Maar hoe kun je een wereld beter maken? Volgens Zebedeus kan dit alleen met de wet. De wet is heilig en God gegeven, of komt van het gezag en ook het gezag is door God gesteld, zodat je dit moet gehoorzamen. Een stelling, die Zebedeus in Duitsland ook verkondigde, zelfs in de jaren 1933 tot 1939. Hij herhaalt zijn spreuken nog steeds. Hij zweert trouw aan de koningin, onderwerpt zich aan de krijgstuich en gaat verder zijn verwaande gangetje in de overtuiging, dat eenieder hem hierin na zal moeten volgen. Maar de wereld wil niet meer. De wereld wil zelf nadenken over alles wat gebeurt. En juist door dit nadenken ontstaan vele conflicten.

Zebedeus heeft ergens ook wel enigszins gelijk. Hij stelde immers steeds weer "onze overheden zijn over ons gesteld door God omdat zij weten wat goed voor ons is". Ik zou dit kunnen variëren: Onze overheden zeggen dat zij door God boven ons gesteld zijn omdat zij weten, wat goed voor hen is. In de praktijk komt het echter wel op het volgende neer: Je kunt in een bedrijf geen inspraak vragen en dan als leek beslissingen nemen over werk en zakelijke ontwikkelingen die je niet kunt overzien, ja, soms zelfs niet begrijpt. Je kunt ook niet - behalve wanneer je aan politiek doet natuurlijk - als ondeskundige ingrijpen in het werk van deskundigen en niet als "specialist" beweren dat je alles weet en alles mag regelen, terwijl je door je specialisme geen overzicht meer hebt over het geheel en alles alleen in de termen en oplossingen van eigen specialisme wilt benaderen. Want juist de werkelijke specialist heeft geen overzicht en zal voor zijn werken af moeten gaan op aanduidingen van degenen die nog wel een geheel gebied kunnen overzien zonder al te grote bevooroordeeldheid.

Uw gehele wereld is vol van mensen die zeggen dat zij het weten, dat zij de enige oplossing, de juiste weg e.d. kennen. Elk heeft vanuit zijn standpunt mogelijk deels gelijk, maar vergeet daarbij steeds weer, dat samenwerking en eenheid van streven noodzakelijk is, wanneer men werkelijk iets wil bereiken. De wereld van de mensen verbrokkelt steeds meer in deze dagen. Zij valt uiteen in steeds meer kleine groepen die elk voor zich met ware kruisvaarders mentaliteit anderen willen bekeren en gelijktijdig rooftochten proberen te ondernemen op het gebied van anderen. De wereld gaat volgens hen onder of niet onder, naar keuze, want er zijn groepen die dergelijke zaken leren. Zoals de mens volgens andere groepen onmiddellijk bewust kan worden van alle occulte mogelijkheden en eigenschappen, ingewijd kan worden of bekeerd en in simpele eenvoud de Christus in zich zal kunnen beleven. U zegt maar wat u wilt en er is voor ieder wel een groep die zijn wensen zegt te zullen vervullen.

De wereld doet mij soms denken aan de snoepwinkeltjes op de hoek uit mijn tijd: een kleine en wat vreemd dompige ruimte, waarin kleurige snoepjes in flessen fonkelen, terwijl elders droppen en andere lekkernijen zijn opgestapeld, opdat eenieder met zijn halve centje zal kunnen kopen, wat hij wenst. Maar zij smaakten toch niet zo heel erg goed, die droppen, schuimen, ballen en wat dies meer zij. Wat was alles wel aardig, maar net niet voldoende voor hen die enige smaak hadden. Zo is het met de stellingen van de kleine groepen in de wereld ook: aardig om te zien, maar net niet voldoende voor iemand die zelf wil en durft denken. Zebedeus ontvlucht de drang zelf eens na te denken. Zo somt hij de zeven hoofdzonden op en zoekt die bij anderen te vinden, om zo zonder nadenken zichzelf de meerdere te weten en eigen handelen tegenover anderen voor zich te rechtvaardigen.

Maar laat ons eens zien naar een van die zonden, die werkelijk bestaat: de luiheid. Luiheid is volgens Zebedeus niet willen werken. Maar ik stel dat luiheid ook kan bestaan uit een wil tot hard werken, terwijl men weigert over zijn werk, zichzelf en de wereld na te denken. Je moet in uw wereld steeds meer trachten te begrijpen wat er in anderen leeft, wat anderen doen en waarom, wil men iets van de goddelijke waarden in de wereld van de mens kunnen aantreffen. Zebedeus spreekt ook veel over de zinnelijkheid. Ik meen echter dat zinnelijkheid op zich geen zonde is, tenzij zij het voorwendsel wordt voor een terzijde stellen van je verplichtingen tegenover anderen. Zebedeus vindt ongetwijfeld ook dat de toorn een grote zonde is, maar dat er een gerechtvaardigde toorn is die alleen hemzelf toestaat. Hij vergeet daarbij kennelijk dat zijn God een toornige God is, die zich vooral ergert aan zijn gelovigen. Maar wat het leven betreft, ziet hij het anders. Daar is toorn verboden, zo stelt hij. Wij moeten dulden, wij moeten dragen, gelaten. Zo ontstaat de wonderlijke situatie dat Zebedeus door de gemeenschap van de wieg tot het graf wordt gedragen, terwijl hijzelf zijn leven lijdzaam draagt en op deze wijze zijn eigen bewustwording ten grave draagt, voor hij zelfs maar een punt van werkelijk bewustzijn in zijn leven bereikt heeft.

Deze situatie, mijne vrienden, zou je mogelijk nog anders moeten schetsen: In deze dagen zijn mensen en groepen steeds verder van elkaar verwijderd geraakt. Steeds meer geraken de kleine groepen van anderen geïsoleerd en zien zij niets meer van de werkelijkheid en de waarde die mogelijk in het leven van anderen gelegen kan zijn, ook al houden zij zich niet aan de regels die men voor zich als juist meent te moeten stellen. Het gaat er niet meer om, of er geesten, demonen, of andere entiteiten werkzaam zijn op de wereld, het gaat er zelfs niet meer om, of nu God of de duivel de wereld regeert. Het gaat er doodgewoon om, of de mensen nog bereid zijn na te denken, of mensen nog bereid zijn te zien, hoe een ander wil leven, wat een ander in het leven zoekt. Het gaat er in deze dagen voornamelijk om, of de mensen nog begrip kunnen en willen hebben voor elkaar. Een reeks ontwikkelingen, waarbij steeds meer het wanbegrip t.a.v. eigen recht anderen te dwingen, of te veroordelen, zult u in de nabije toekomst wel ondervinden en in uw nieuwsbladen aan kunnen treffen.

Er dreigen wederom bv. grote geschillen in de EEG, waarbij het ernaar uitziet dat Engeland, Frankrijk en Duitsland op de mat een driezijdige worstelwedstrijd zullen houden, waarbij Nederland, zonder bekwaamheid daartoe overigens, tracht scheidsrechter te spelen. Op zich is dit natuurlijk niet zo heel erg. Maar begrijpen die volkeren en mensen dan niet, dat, nu zij eenmaal zich gebonden hebben aan een steeds groeiende economie, zij grenzen wel terzijde zullen moeten stellen, wil er een redelijke ontwikkelingsmogelijkheid bestaan? Ik noemde de EEG. Deze is geen instelling die haar doel vervult, wanneer zij maar de consument belast voor bv. alle zuivel die hij niet nuttigt tegen de daarvoor vastgestelde prijzen. De EEG is er niet wanneer zij kolen en staal in de gemeenschap probeert te verdelen, terwijl zij weet en toelaat dat eenieder de regels ontduikt en in deze ontduiking de enige innige samenwerking, die binnen deze gemeenschap kan bestaan, tot uiting schijnt te komen. Men heeft het over een gemeenschappelijk milieubeleid, waarbij het enige milieu dat daarvan kan profiteren, ambtelijk is en volgens mij zeker niet tot de beste milieus van de mensheid gerekend kan worden. Er is een belachelijke strijdigheid die zo dadelijk zelfs tot uiting gaat komen in allerhande pogingen van de leden om elkaar uit te schakelen.

Of laat ons eens iets anders bezien. Denk eens aan de wijze waarop, zelfs op dit ogenblik, een grote strijd wordt gestreden door een steeds eenzamer wordende Nixon tegen een senaat vol mensen die hem eigenlijk wel zouden willen handhaven, maar die nu ook niet meer weten hoe dit nog te doen. Deze man loopt met zoveel banden op zijn hoofd, dat hij daardoor gebonden is geraakt en geen vrijheid van bewegen meer heeft. Wat gelijktijdig betekent dat een verandering in de interne Amerikaanse ontwikkelingen een verandering gaat betekenen in de verhouding tussen landen. Bij landen sluit men verdragen niet op grond van een wederkerige volkswil. De volken zelf weten immers meestal niet eens wat er precies aan de hand is? Het zijn de staatslieden die de relaties bepalen en de grote handelsbelangen die die relaties dan verder ontwikkelen en hun betekenis stipuleren. Wanneer Nixon wegvalt, breekt er een periode aan waarin de USA de eigen positie in de wereld niet zal kunnen handhaven. Wat weer impliceert dat de relaties in de EEG anders zullen moeten worden, indien West-Europa zich tegenover de

Oostbloklanden verder wil kunnen handhaven. Verder betekent dit dat grote veranderingen te verwachten zijn in die delen van de wereld, waar nu de Amerikaanse macht een eigen ontwikkeling van de volkeren tracht te onderdrukken. Wat de gevolgen daarvan voor het blanke ras zullen zijn, is menselijk niet te overzien. In ieder geval zal men geheel anders moeten gaan denken en leven om zich te kunnen handhaven. Met deze dingen zult u binnen niet al te lange tijd wel geconfronteerd worden. Ik zal u niet alles verraden. Anders zegt u uw nieuwsblad maar op en hebben de arme mensen weer minder plaats voor goede artikelen, omdat zij nu eenmaal veel advertenties moeten plaatsen, daar ook de pers met winst moet werken in uw maatschappij.

Laat ons terugkeren tot Zebedeus en zijn heerlijke 7 zonden. Heerlijke. Want hij zou zo graag luiëren en al die andere dingen doen. Wat de ontucht betreft: ach, wee en bah roepende wijst hij deze van zich, maar tracht gelijktijdig zich goed te informeren. Waarbij de overdadige functie van de speekselklieren erop wijst dat zijn gemoed niet altijd in overeenstemming is met zijn geweten. Neen. Zebedeus met alle zonden die hij zo angstvallig probeert te vermijden en bij anderen te bestrijden, heeft niet begrepen dat de wereld een nieuwe richting in moet slaan. Er zullen binnenkort zeker ook veranderingen kenbaar worden van meer positieve aard. Wie onder ons zal willen ontkennen dat juist vele schijnbaar kwade gebeurtenissen grote positieve ontwikkelingen en veranderingen met zich brengen? Zelfs een tweede wereldoorlog heeft de wereld meer goeds gebracht dan kwaad, ook al is de rekening in mensenlevens voor deze mogelijkheden ontstellend hoog geweest.

De wereld moet tot een meer werkelijke samenwerking komen. Samenwerking betekent echter ook, dat vrijwilligheid steeds meer in de plaats dient te treden van dwang en wet. Ik heb gehoord dat u op het ogenblik druk bezig bent te oefenen voor een zondag zonder auto's, iets wat uit andere dan verkeerstechnische of energiebesparende overwegingen gedwongen zou moeten ontstaan. Ik vrees dat dat niet zo gemeerd zal gaan. Indien u het autoverkeer op een zondag stil wilt leggen, zo bestaat er maar een enkele aanvaardbare mogelijkheid: Men zou vrijwillig afstand moeten doen van elk overbodig gebruik van particuliere vervoersmiddelen. Maar daar dit wel niet bereikbaar zal zijn, zal de enige andere oplossing zijn dat eenieder die tegen het gebruik van de auto op bepaalde zondagen is, voor die dag enkele kilo's kopspijkers koopt en deze op de wegen uitbreidt. De beperking ontstaat dan als vanzelf, omdat steeds meer automobilisten zullen beseffen dat de kans op erger en schade aan hun banden zo groot wordt, dat het beter is te gaan wandelen. Maar ook daarmee bereikt u niet veel. Eerst wanneer de mensen leren zeggen: "niet ik, maar wij ..." is er een kans dat een automobilist zegt: Waarom zou ik, beseffende dat dit voor anderen een overlast kan betekenen, elke keer zonder bedenken gebruik blijven maken van mijn voertuig. Dan eerst zal een werkelijke vermindering van het drukke zondagsverkeer werkelijk mogelijk zijn.

Op dezelfde wijze dient het ook te gaan in het sociaal verkeer. Ook hier hebt u natuurlijk bepaalde rechten. Maar waarom zou u een ander niet eens de kans geven op zijn eigen wijze te reageren en te werken, ook al is dit niet in overeenstemming met uw inzichten en z.g. rechten? Natuurlijk is dit niet zo aangenaam voor u, zo min als het voor u aangenaam is wanneer een invalide die niet vooruit kan, u in de weg loopt, juist nu u haast hebt. Maar je kunt erkennen dat de ander ook het recht heeft zich zo ongehinderd mogelijk te verplaatsen, in plaats van formeel op je rechten te staan en de ander opzij te duwen, zoals maar al te vaak in soortgelijke gevallen gebeurt. Laat anderen de mogelijkheid hun wegen op hun eigen wijze te gaan en wanneer het enigszins mogelijk is: kies een omweg, liever dan een ander te hinderen.

Het is gemakkelijk grapjes te maken over anderen, of over bepaalde ontwikkelingen. Neem bv. dit grapje dat handelt over de morele ontwikkelingen in Nederland: "Bij de bevrijding van het zinneleven, zoals zich dit in uw land aankondigt, zullen binnenkort huwelijken alleen nog door priesters en homofielen gesloten worden." Een treffende opmerking, die duidelijk maakt dat iets wat voor de een zijn zin en waarde al verloren heeft, voor een ander nog goed en begeerlijk kan zijn ook. Ik dacht, dat daarom een dergelijke opmerking tevens een goede boodschap zou kunnen zijn voor Zebedeus, wanneer die tenminste wil luisteren. Veel wat voor hem begeerlijk is, is inderdaad waardevol, wanneer hij het maar ziet als iets wat voor hemzelf beleefbaar en leefbaar is.

Maar op het ogenblik dat Zebedeus alles wat anders is tot zonde, ondergang, verdoeming, schande verklaart, stelt hij zichzelf als arbiter boven de mensheid en ontnemt hij overal waar hij de kans heeft, de ander de mogelijkheid zichzelf te zijn, terwijl hij zo, zichzelf vervreemdende van de gemeenschap, ook zijn eigen doelstellingen voor zich onbereikbaar maakt.

Overigens hoop ik, dat mijn betoogtrant en denkwijze voor u aanvaardbaar blijven, ook al verschillen die van hetgeen u gemeenlijk in deze groep gewend bent. Ik voel n.l. meer voor de zachte lijn. Ik geloof niet in hardheid. Hardheid is iets wat je alleen moet kennen tegenover jezelf. Ik geloof niet in discipline, maar alleen in zelfdiscipline. Wanneer een mens bepaalde consequenties van zijn daden niet ziet, zal hij dezen volgens mij toch moeten aanvaarden. Dat is juist volgens mijn overtuiging, maar dan zal er geen sprake moeten zijn van een ingrijpen van anderen in de gevolgen die men zelf oproept. Ik denk hierbij bv. aan het gevangeniswezen, waarin de maatschappij een mens die bv. gestolen heeft, zijn vrijheid ontnemt, maar niet de gevolgen van zijn daad doet kennen en beseffen, noch hem de mogelijkheid geeft daaraan zelf iets te veranderen. Ik zou liever tegen iemand zeggen: Voorlopig word je door het rijk tewerkgesteld tegen een redelijk, maar niet al te hoog loon, tot alle schade die anderen door jouw optreden ondervonden, ongedaan is gemaakt. Je zult zelf steeds aan die anderen de vergoeding brengen. Deze wijze van handelen zou het de staat bv. mogelijk maken voldoende mensen aan te trekken die de vuile straten schoon maken. U land zou weer schoon kunnen worden en tegenover hetgeen de dief of misdadiger de gemeenschap heeft aangedaan, stelt hij zo ook iets positiefs. Indien iemand te veel geweld pleegt, zou ik zo iemand een baan geven, waarin hij voortdurend zichzelf met krachtsinspanningen, slaan, hakken e.d., bezig kan houden. Hij zal dan na die arbeid geen fut meer hebben om anderen nog lastig te vallen en behoudt toch zijn gevoel van eigenwaarde.

Ik kan mij mensen voorstellen die zich uitstekende lassers hebben betoond, vooral wanneer het ging om het openen van andermans kluizen en brandkasten en die ongetwijfeld door hun kundigheid goede diensten in het leger zouden kunnen bewijzen, al is het maar door alle scheuren in dure tanks en andere generaals speelgoederen op de juiste wijze dicht te lassen. Ik besef dat dergelijke denkbeelden voor de meesten van u niet actueel genoemd mogen worden. Maar voor mij is een verandering in de maatschappelijke samenhang en benadering, ook in de zin als gesteld, wel degelijk haalbaar. En wat mijn opmerkingen betreffende het leger aangaat: het zal zelfs u opgevallen zijn dat de neiging rommel te kopen niet tot de burgermaatschappij beperkt is gebleven. Ik ben dan ook van mening dat men, wanneer het gaat om een samenleving en gemeenschappelijke beleggingen van de natie, men beter na zou moeten gaan wat nu werkelijk goed is en wat niet. Het heeft overigens nauwelijks zin voor een volk wapens te kopen die men reeds moet vernieuwen voor men dezen gebruikt heeft, omdat zij al verouderd zijn, voor je ze ontvangt, zodat je, wanneer je er mee oefent, in feite alleen een bekwaamheid bereikt die je onge oefendheid vergroot t.a.v. datgene wat werkelijk modern is.

Bovendien is het de vraag of bepaalde wapens die men nu nog steeds aanschaft, wel nuttig en noodzakelijk zijn. Er is een neiging steeds meer middelen aan te schaffen om zich "te verdedigen". Ik meen dat men eerder ernaar zou moeten streven om met een minimum aan middelen een maximum aan effect te bereiken. Maar een maximum aan effect bereikt men alleen, wanneer men bereid is alles op te offeren, inclusief zichzelf, wanneer dit noodzakelijk is. Men bereikt een dergelijk effect zeker niet door met grote kosten een illusie van weerbaarheid in stand te houden die, wanneer het eropaan komt, door de instelling van de mensen niets waard is. Ik vind het natuurlijk leuk voor u, dat u tanks heeft en al die andere mooie speeltuigen voor generaals en hogere soldaten. Maar van werkelijke betekenis zijn zij al lang niet meer.

Realiseert u zich wel dat op dit ogenblik reeds meerdere satellieten in omloop zijn en in omloop worden gebracht, die raketwapens dragen, die middels kleine computers worden bestuurd? Dan kunt u pronken met uw tankleger, maar wanneer het er op aankomt, drukt er iemand op een knopje, een radiosignaal gaat uit en bommen vallen van een plaats, hoog boven uw atmosfeer, gestuurd door kostbare apparaten die een trefkans op een doel van rond 5 km² mogelijk maken van rond 85%. Die dingen bestaan.

De mensen echter zijn blind voor dergelijke zaken. Een typische Zebedeus-eigenschap: blind zijn voor al wat niet past, wat ongewenst is, wat niet strookt met eigen opvattingen en verlangens. Wanneer je tegen een Zebedeus zegt: "Uw opvattingen omtrent sociale noodzaken en structuren zijn al lang achterhaald" en hen daarbij de redenen geeft voor uw uitspraak, zo luistert hij niet naar uw argumenten, hoort die niet eens bewust en reageert: "waarom? Wat eens juist was zal altijd juist blijven." Soms is Zebedeus socialist. Dan wijst hij u niet op de bijbel, maar op de werken van Marx, Engels en anderen. Dat de theorieën niet stroken met de werkelijkheid, interesseert hem niet. Hij zal hoogstens proberen de maatschappij zo te veranderen, dat zij past bij zijn stellingen, al zouden maatschappij en mensheid daaraan ten onder gaan. Want het systeem, de openbaring, is heilig, of die nu van Marx of van God pleegt te stammen.

Wanneer je rekening houdt met alles wat er op de wereld gebeurt, zie je een grote verspilling, een verspillen van energie en levensvreugden, terwijl de mensen gelijktijdig niet bereid schijnen te zijn de energie beter te gebruiken en te verdelen, of meer levensvreugde mogelijk te maken. Het is opvallend, dat in de laatste periode echter steeds meer mensen zich bezig zijn gaan houden met de wereld van de geest, zowel als met de mogelijkheid voor anderen gelukkiger te worden. Wat ons betreft, betekent dit meer werk. Wij worden aangeroepen van alle kanten en sommigen van ons krijgen het, omdat zij bekend waren, of een talrijke familie achterlieten, langzaam aan zo druk als goedbeklante heiligen het hadden in de middeleeuwen. Natuurlijk proberen wij te doen wat wij maar kunnen. Maar juist nude wereld meer en meer grijpt naar het occulte en het mystieke, zou zij ook moeten gaan beseffen dat alles wat occult genoemd wordt, alleen maar duister blijft, wanneer je geen inzicht hebt dat het mystieke alleen maar het vinden van een grotere eenheid betekent, dan voor mensen normaal gebruikelijk is. De mens zou er zelf aan mee kunnen werken dat de wereld die eenheid beter beseft en doordringt in de nu nog duistere geheimen van eigen geest. Toch doen de inwerkingen uit de geest en de toenemende contacten van mensen met de bovenzinnelijke wereld mij het beste verwachten.

Terwijl Zebedeus nog foeterende staat te vertellen, dat alles geregeld moet worden, opdat alles kan blijven zoals het was en altijd zou moeten zijn, veranderen steeds meer mensen. Gewoonten veranderen en terwijl vele groepen op dit moment met elkaar slaags zijn om eigen belangen ten koste van alles te verdedigen, zien wij ook steeds meer groepjes mensen die proberen allereerst hun medemensen te begrijpen en hen van dienst te zijn. Daarin ligt volgens mij het mooiste wat er voor uw wereld maar kan bestaan: ontwikkeling en bewustwording voor alle mensen. Natuurlijk moet je voorzichtig zijn met dergelijke uitspraken en uiterlijkheden bedriegen vaak. Ik herinner mij eens een vriend gevraagd te hebben, met welk lief en aardig meisje ik hen de avond tevoren had gezien. Zijn antwoord luidde: zij is niet lief, niet aardig en geen echt meisje meer. Zij is eerder een openbare instelling tot eigen nut. Uiterlijkheden zijn dus schijnbaar bedrieglijk. Maar toch vraag ik mij nog steeds af, of dat meisje in de kern niet werkelijk lief en aardig was, een goede kern die veel sterker tot uiting zou zijn gekomen wanneer de mensen minder de nadruk op haar fouten hadden gelegd.

Ik heb vertrouwen in de ontwikkelingen van de mensheid, maar besef gelijktijdig dat men zal oordelen over de mensheid op een wijze die negatief is. Want wij zijn geneigd alle fouten te zien en te veroordelen, zonder op de goede kwaliteiten te letten. Wij slikken het haakje van negativisme steeds weer in, omdat er het aas van een schijnbare rechtvaardigheid aan hangt. Er bestaat echter geen recht voor de ene mens om over een andere mens te oordelen, anders dan door het beschouwen van zijn eigen relatie met die mens en dan nog alleen per geval. Wanneer Zebedeus zijn lijst van hoofdzonden tevoorschijn haalt en zit aan te strepen wie zoal dezen begaat, zo is hij in feite druk bezig zijn eigen negativisme te rechtvaardigen en zich een voortgaan op de oude wijze mogelijk te maken. Degene echter die niet spreekt over de zonden van anderen en hen niet wil "verbeteren", maar met hen tracht te leven van uit een werkelijke en oprechte liefde voor al het levende, doet het positieve steeds weer zegevieren. Dat bereikt alleen de mens die niet steeds weer zijn eigen inzichten wil doen zegevieren ten koste van alles, maar zich ertoe beperkt zelf te leven, zoals hij dit juist acht. Deze mens komt dicht bij de waarheid en de hemel dan wie dan ook. Ik heb over deze zaken tijdens mijn leven vele discussies gevoerd, die meer lucide en ludiek werden, naar mate het gerstenat rijker vloaide.

Soms kwamen wij dicht bij de waarheid, naar ik nu besef. Zo spraken wij eens over de vraag, of God de mens wel waarlijk liefhad. Mijn vriend, die later dominee is geworden en zelf later beroepen werd naar Dokkum - waar men mensen van zijn soort vroeger had omgebracht - riep uit: Wanneer God ons niet lief had, zouden wij hier niet bestaan. Ik repliceerde: wanneer Hij ons werkelijk lief had, zou Hij ons niet zó laten bestaan. Hij meende dat wij, gezien de bijbel en de geboorte van Jezus op aarde, tekenen genoeg hadden van de goddelijke liefde. Waarop ik informeerde of dat ook gold voor de joodse mensen die met hun handel op een wagentje beneden ons door de straat liepen. Mijn vriend riep toen uit: Dezen heeft hij in het bijzonder lief. Want door hen te onthouden wat zij begeren, maakt hij hen rijp om in het hiernamaals vreugdig alles te ontvangen, wat hij hem geven wil.

Ik proefde Zebedeus en wilde niet verder strijden. Maar ik kon mij toch niet weerhouden te stellen: Indien God werkelijk zo van alle mensen en dus ook van mij houdt, hoop ik dat hij mij een klein voorschot op de hemel hier op aarde niet zal weigeren. Nu meen ik dat er geen sprake is van een voorschot of van een vreugde die je later in de hemel krijgt, omdat je het op aarde zo slecht hebt gehad. Ik meen eerder dat je door het goede te beseffen, het goede voor jezelf waarmaakt en zo de goddelijke liefde ervaart, wanneer je die maar kunt aanvaarden. In mijn dagen waren er in ieder geval al evenveel Zebedeus-achtige figuren als nu. Zij waarschuwden mij dat ik op moest passen met mijn volgens hen goddeloze praat. Want de duivel, zo verklaarden zij, ging rond, zoekende wie hij kon verslinden. Mijn vraag, of de duivel dan een menseneter was, werd beantwoord met de opmerking dat er vast reeds een duivel in mij school. Wat, zoals ik nu besef, betekende, dat de vermaners de duivel in zich hadden, dat ik in plaats van klakkeloze aanvaarding, logisch denken durfde toepassen en vragen stelde, waarop zij geen pasklaar antwoord hadden. Ook u zult dit kunnen ervaren. Vele mensen vermanen u, maar worden boos en trekken zich terug, indien u hun vermaan logisch beziet. De liefde, waaruit zij u vermanen, blijkt eigenliefde te zijn, wanneer zij op de proef wordt gesteld, tenminste in vele gevallen.

Eens, toen ik in vino veritas vond, sprak ik tot een van deze vermaners: Volgens mij is de duivel datgene wat wij onze medemensen aandoen. Want door het schuldgevoel dat wij hebben tegenover onze medemensen, worden wij bezeten. Dan durven wij het goede niet meer doen uit angst dat anderen erachter zullen komen, hoe kwaad wij eens geweest zijn. Maar dat is niet erg actueel meer. Maar wat is dan wel actueel in uw dagen? Het feit misschien dat er politieke crises op komst zijn? Ik geloof dat politiek niet gezond kan zijn, tenzij de politici door crisis op crisis zichzelf moeten bewijzen. Of is het actueel dat de kerk in moeilijkheden verkeert? Ook dit is niets nieuws, naar ik meen. De kerk heeft altijd in moeilijkheden verkeerd, behalve in de periode dat zij zich als een staat heeft gedragen in plaats van een geloof te verkondigen. De mensen zijn in moeilijkheden? Is dat iets nieuws? Er is hongersnood zo hier en daar, er zijn overstromingen. Maar is er ooit een tijd geweest dat zo iets niet ergens op aarde plaats vond? Nederland wordt getroffen door een steeds groter wordende droogte. De boeren smeken om regen, terwijl vakantiegangers om warmer weer vragen, zodat de vromen onder hen kennelijk de hogere machten trachten te bewegen om het onmogelijke te doen, n.l. een droge regen met hoge temperatuur plus zonneschijn voort te brengen. Is dat alles actueel? Mogelijk. Maar is het niet veel belangrijker dat de mens in deze dagen, juist door de verwarring, waarbij alle gezag en alle regels vraagwaardig beginnen te worden, terug moet vallen op zichzelf?

Zebedeus met zijn zonden klampt zich vast aan een gezag, dat hij, zo het niet werkelijk meer bestaat, ergens projecteert, omdat hij zelf niets anders kent. Hij oordeelt over zijn medemensen en zijn schepping in de hoop daardoor zijn eigen veroordeeld-worden te voorkomen. Maar de niet aan dergelijke dwaasheden en zelfrechtvaardigingen gebonden mens zoekt in zichzelf steeds meer naar waarheid ongeacht alle regels, wetten en voorschriften. Hij zoekt een geluk te vinden en laat zich door niemand zeggen, hoe hij dit geluk zou moeten vinden. Deze mens probeert geluk te brengen in de wereld en laat zich ook hier niet door de voorschriften van anderen leiden. Hij gaat zijn weg, zoals hij meent, dat dit goed is. De tijd, dat wij goed waren voor onze medemensen, wanneer wij ter kerke gingen, voor hen baden en achter in een centje wierpen in het negerpoppetje voor de missie, dat dan knikkend dankt, zijn voorbij.

Indien er nog een dergelijk poppetje zou bestaan, zo zou het nu neen moeten schudden. Want dit is een tijd waarin je jezelf aan de mensheid geeft, of jezelf geheel terugtrekt uit die mensheid. Wat wel zeer actueel is. U zult uitmaken, wat morgen zal bestaan. Wat voor u dan de waarheid zal zijn. Maar bovenal zult u uitmaken, of u morgen begrensd, meer opgesloten zult zijn in eigen angsten; begeerten en illusies, dan wel vrijer zult zijn t.a.v. de wereld van de mensen, de wereld van de geest en de wereld van de kracht, het geheel van de krachten die rond ons voortdurend actief zijn en ook in ons mee kunnen spreken.

De wereld van vandaag staat aan een kruisweg, niet alleen omdat er een kruisgang voor de mensheid mogelijk is geworden, maar ook omdat de kruisweg volgens oude tradities, zoals die van Thessalië, de plaats is waar men demonen op kan roepen en bezweren, maar ook de mogelijkheid heeft in zekere mate zijn eigen bestemming te bepalen. Binnen 3 jaren zal de gerichtheid van de mensheid voor meerdere decaden zijn vastgelegd. De vraag is nu of Zebedeus hier bepalend zal zijn, dan wel het gezonde verstand. Zoals het de vraag is, of het redelijk denken van de mensen zal worden tot een soort computer denken zonder gevoelens, dan wel een mogelijkheid laat, dat de mens als redelijk denkend wezen en werkende met zijn gevoelens en innerlijke krachten, leert zijn wereld redelijk te beheersen in een besef van de niet redelijke waarden die deel uitmaken van zijn wezen en bestaan.

Er zullen verschillende belangrijke ingrepen zijn in de komende periode. Waar ik de voorbereidingen aanvoel van een volgende bijeenkomst van de Witte Broederschap, zo ontstaat in mij reeds een beeld van een aantal mensen die gaan verdwijnen, een aantal machten die plotseling veranderen van aard ook, die veranderen, omdat zij zich in hun oude vorm niet meer kunnen handhaven. Ik voorzie een wereld waarin vele moeilijkheden zullen bestaan voor vele landen en mensen, maar waarin ook opeens een verandering ontstaat, doordat men eindelijk eens besluit tot werkelijke samenwerking en niet meer onder het mom daarvan en snoevende op eigen rechten met elkaar te strijden.

In uw tijd bestaan er mogelijkheden die in mijn dagen nog niet denkbaar waren. Ik leefde in een periode dat degene die een auto kocht, daarbij nog de waarschuwing kreeg dat men wettelijk verplicht was om, zo men op de buitenweg een span paarden ontmoette, langs de kant van de weg stil te staan en de motor af te zetten. Mensen die een door veel paardenspannen bezochte weg per auto probeerden te rijden, kwamen dan ook vaak met een z.g. zwengelarm aan op hun bestemming. Maar dat doet verder niet ter zake. In uw dagen blijkt het mogelijk dat twee mensen die in het verkeer op hun recht staan, een verkeersstroom geheel stil leggen voor enige tijd. Wat betekent dat twee mensen die denken dat zij gelijk hebben, honderden anderen kunnen sturen en zelfs enige tijd kunnen beletten hun bestemming te bereiken langs de normale weg. De mensen die gelijk hebben of denken te hebben, blijken vaak familie van Zebedeus te zijn. De mensen die begrijpen dat het beter is wat vlotter te reageren en eerst te zien naar het nut voor allen, dan pas naar eigen rechten, scheppen de mogelijkheden voor uw wereld van heden. Zoals deze minder strikt reagerende mensen ook de kans zullen geven aan anderen, door eigen ervaren wijzer te worden. Deze mensen maken het mogelijk dat de vloed van ontwikkelingen in de maatschappij op gang komt en blijft, zodat niet langzaam maar zeker alles smooit en sterft in de duffe lucht van wetboeken, die zelden of nooit de werkelijkheid een kans zullen geven.

Dit is een tijd waarin moet worden uitgemaakt of een mens eenvoudig de consequenties van zijn daden dient te dragen, dan wel op grond van zijn daden bedolven dient te worden onder schijngenade van betutteling en golven van jurisprudentie. Wanneer wij zien in hoeverre de mens weer zelf en voor eigen verantwoordelijkheid leert leven, zullen wij ook weten waar het met uw wereld heen gaat. Binnen 6 maanden zal er zoveel veranderd zijn in de internationale verhoudingen en zelfs in de economie van vele landen, dat hierdoor alleen reeds duidelijk wordt dat men nu zal moeten kiezen tussen de vrijheid en de eigen verantwoording, of de dictatuur van de zichzelf met stellingen rechtvaardigende mens. De keuze zal moeilijk zijn. Men zal vele zekerheden op moeten geven, om vrij te kunnen blijven en voorwaarts te blijven gaan. Toch geloof ik dat Zebedeus met zijn zonden het niet zal halen, maar terecht zal komen in de sprookjesboeken van de toekomst, zodat de kinderen van komende generaties hun ouders zullen vragen: Vertelt u mij het sprookje nog eens van de domme Zebedeus en zijn zeven zonden.

En aan het einde zullen zij zeggen: wat was die mens dwaas, hè? Maar de ouderen zullen beseffen dat de mensen die deze mentaliteit overwonnen, uit de brokstukken van de oude wereld de tempel hebben gebouwd, waarin het licht en het geluk van hun wereld nu kunnen wonen.

Hebt u commentaar?

Vraag: U stelt, dat de ontwikkelingen duidelijk worden rond 1977. Is dit de afloop van een korte periode en het begin van een nieuwe 7-jarige periode?

Antwoord: Niet geheel. Tegen het einde van 1977 is er sprake van een voltooide cyclus, dat wel. Dit was een periode van onevenwichtigheid, die reeds enkele jaren zich ontwikkelde. Dit is dus inderdaad reeds enige jaren aan de gang. Bezie ik de situatie, zo blijkt mij, dat de grotere veranderingen en verschuivingen die uit deze werking voortkomen, in deze dagen plaats vinden, maar nog niet voltooid worden. Besef, dat uitbundigheid in strijd betekent, dat een bepaalde verandering nog niet bestaat. Wordt zij tot werkelijkheid, dan valt het elan weg en lijkt het wel of de mensen komen tot een soort gelaten verzet, dat bijna passief is. Ik meen dat deze fase in dit jaar ongeveer aanbreekt. Er is dus nu een feitelijke verandering aan de gang, die zich zal moeten stabiliseren voor de afloop van de cyclus, dus voor 1977. De toestand die dan ontstaat, laat het oude nog toe zichzelf in het gebeuren te herkennen, ofschoon de macht van het oude gelijktijdig ten gronde gaat.

Ik meen inderdaad, dat zo wij, wat waarschijnlijk is, voor de eerste voltooiing van verandering 1975 nemen, de stabilisatie van de nieuwe toestand rond 1977 kenbaar zal zijn. Na enig zoeken naar de juiste methoden zal dan een opbouw mogelijk zijn, die vorm krijgt rond 1980. Enkele jaren later zal dan een enkel laatste verzet mogelijk zijn en m.i. kenbaar worden tegen de nieuwe trend. Oorlogsgevaar zal dan ook bestaan tussen 1982 en 1984. Volgens mij zullen de gewone mensen weigeren een oorlog te voeren of te steunen. Dit betekent een reeks van interne omwentelingen, waardoor nu bestaande internationale machten van hun laatste mogelijkheden beroofd worden. Ik zie dan een periode van werkelijke opbouw die zal voortdurend tot ver in het jaar 2000.

Hiermede hoop ik u de trend weergegeven te hebben, ook al wil ik mij niet vastleggen op perioden van een vaste en gelijkblijvende duur binnen deze ontwikkeling.

Vraag: Is deze trend in 1963 of 1964 begonnen?

Antwoord: Neen. De eerste trend in deze richting begint in 1961. Van 1961 met een groot oorlogsgevaar dat zich herhaalde in 1963, zijn we gekomen tot een snelle verandering die tevens naar buiten toe de eerste pogingen doet zien vrij te worden uit het oude keurslijf van gewoonten. Rond 1970 komt aan deze actie een einde en komt de huidige trend aan bod, waarbij wij een zoeken naar vrijheid nog steeds zien, maar gelijktijdig een zoeken naar organisatie, een vorm van stabiliteit en onderlinge samenwerking. Deze trend gaat voort tot rond 1977. Daarna volgt een periode van rust, omdat men alles a.h.w. opnieuw moet bezien en gaat onderzoeken, hoe men in opbouwende zin samen kan gaan werken, nadat men voornamelijk van alles heeft afgebroken. Daarna volgt weer een tijd waarin zeer veel gebeuren zal. De zorgen zijn dan nog lang niet de wereld uit, maar men zal zijn problemen toch veel positiever kunnen bezien en benaderen, dan nu mogelijk lijkt.

We zullen u even gaan pauzeren. Ik dank u voor uw aandacht.

Goedenavond.

ESOTERIE

Goedenavond, vrienden.

Ik moet dus nu aan gaan haken bij de actualiteit en gelijktijdig mijn onderwerp wat meer esoterisch maken. Wat moeilijk is, omdat de actualiteit nu eenmaal zelden esoterisch is.

Zoek maar eens een esoterische verklaring voor de dingen die nu in het nieuws zijn, zoals doodslag, bankroverij, of wat dat betreft: het flitsen of streaken. Voor dit laatste zou ik er misschien nog een weten: Deze mensen zijn zich er zo bewust van dat hun eigen gedrag zowel als hun milieu zo kunstmatig geworden zijn, dat zij in een onbewuste drang naar de oertijden in hun nakie willen lopen, maar de moed nog niet hebben gevonden dit ook langzaam te doen. Wat niet juist, maar in ieder geval niet geheel onmogelijk is. En nu eenieder aan de anderen heeft uitgelegd, wat streaken eigenlijk is, kunnen wij weer verder gaan.

Aan de andere kant: wanneer ik zoek naar een mogelijke esoterische betekenis in de actualiteit, vraag ik mij steeds weer af, of je esoterie los kunt maken van de bestaande werkelijkheid van de mens. Neem eens een begrip als de emancipatie. U denkt aan de vrouw en meent dat dit een verschijnsel van de laatste tijd is? Mis. Want zelfs in het evangelie staat reeds: Niet zij, die heren, heren, roepen, zullen ingaan tot het koninkrijk. Maar het woord emancipatie betekent voor mij: bevrijding. Bevrijding is een krankzinnig feest, dat men viert, omdat men meent dat nu alles anders zal gaan worden. Dit zou u uit eigen ervaring misschien nog kunnen weten. Wat wij zoeken in esoterie, zowel als in de praktijk, is eigenlijk bevrijding. Maar ja, bevrijding waarvan? Het beroerde is nu juist dat wij dat niet weten. Wij zeggen, dat wij bevrijd willen zijn van alle dwang. Maar in feite proberen wij vanuit ons een dwang te vinden, die tegengesteld is aan een reeds bestaande dwang, zodat wij anderen proberen te dwingen onder de dwang te leven, die wij vanuit onszelf geschapen hebben. Waarmee wij dan menen een schijn van vrijheid voor onszelf tot stand te hebben gebracht.

Bevrijding wil gewoon zeggen dat je los moet komen van bepaalde dingen. En dat is de moeilijkheid, want een mens wil het ene wel loslaten, maar dan moet hij iets anders alweer vast hebben. Werkelijk geheel los staan, geheel vrij zijn, is voor een mens kennelijk bijzonder moeilijk en toch is het juist deze vrijheid die men vooral in deze tijd voor zich zou moeten zoeken. De geestelijke bewustwording in deze tijd staat er bij de meeste ongeveer voor als de toestand van een gemiddelde middenstander. Hij kan uitmaken wat hij wil gaan doen: ergens anders gaan werken voor een ander, zelf failliet gaan of de zaak opgeven en voorlopig bij sociale diensten aankloppen. De bewustwording eist dat je een beslissing neemt. Juist dit vinden de meeste mensen niet aangenaam, maar toch worden ook zij gedwongen tot het avontuur van de vrijheid.

Vrijheid is een avontuur, omdat daarin niets bepaald is. Wat vandaag bestaat behoeft morgen niet meer zo te zijn. En wat er mogen zal zijn, kun je vandaag toch nooit geheel weten. Daarom moet je als mens vandaag leven en niet morgen. Dat is het begin van alle vrijheid. De vrijheid wil zeggen dat je vandaag alles doet, zo goed als je kunt en dit gedaan hebbende, rustig zegt "de rest zien wij morgen dan wel weer." Wat Tita-toverachtig klinkt. Maar de mens die denkt dat hij kan toveren, is een beetje een aap van God: Hij denkt dat hij kan scheppen, maar kan dit alleen wanneer de schepper hem daarin voorgaat. Een mens kan alleen leven en werken met de goddelijke krachten die in hem bestaan. Daarom kent de mens zijn werkelijke mogelijkheden ook alleen per ogenblik.

Je kunt stellen: vandaag ben ik mijzelf. Daarmee ben ik niets meer of minder dan anderen. Ik bereik mogelijk iets, mogelijk bereik ik niets. Maar dat is niet belangrijk, slagen is geen reden om op te scheppen, mislukken niet om te treuren. Je bent gewoonweg jezelf geweest. Op deze wijze werk je langzaam maar zeker toe naar een bewuster leven. Heel wat mensen denken dat bewust leven betekent: je een punthoofd piekeren, een encyclopedie aanschaffen en zorgen dat je alles weet. Wat men vergeet is dat leven handelen betekent. En menige mens die vrijheid zocht in kennis alleen, blijkt later geen werkelijke bewustwording te hebben doorgemaakt, omdat hij alle tijd die voor beleven beschikbaar was, gebruikt heeft om gegevens over het leven te leren, die hij nooit in de praktijk heeft gebracht.

Zo is het stoffelijk vaak en geestelijk blijkt het precies zo te zijn. Geestelijk moet je ook in het heden leven, nu beleven en nu het beleefde omzetten in een voor jezelf kenbare werkelijkheid. Zoals mijn voorganger naar ik meen al stelde, leeft u op het ogenblik in een woelige wereld, waarin allerhande aan het brouwen schijnt te zijn, een heksenketel gewoon. Ik wil niets zeggen over de mensen van de broederschap, maar wanneer je hoort wat die allemaal verwachten en

welke werkjes zij hopen op te kunnen knappen, dan duizelt het je een beetje. Ik zou daarop in kunnen gaan en mij er voortdurend in kunnen verdiepen. Maar de werkelijkheid voor mij is dat ik deze avond tot u dien te spreken. Laat mij dan daar eerst maar eens alle aandacht op richten, want wanneer ik dat enigszins redelijk doe, heb ik in ieder geval wat bereikt. Dan ben ik immers trouw geweest aan mijzelf en mijn eigen mogelijkheden? Zou ik mij met andere zaken bezig willen houden en mijn aandacht gaan richten op iets, wat anderen mogelijk vandaag of morgen zullen gaan doen, dan zou ik falen in iets wat ik op mij heb genomen. Ik zou falen tegenover mijzelf.

Esoterie en bewustwording zijn geen zaken van kennis en het verwerven van allerlei gegevens in de eerste plaats. Zij zijn eerder gebaseerd op het waarmaken van het diepste wat er in je leeft. Er zullen mensen zijn die deze uitspraak onjuist achten. Ik ben te beleefd om op te merken dat dat mogelijk inderdaad een vreemde situatie zou worden voor velen, maar dat de wereld er zeker niet gekker uit zou zien dan op dit ogenblik. Indien ik het eerlijk mag zeggen: vele mensen wisselen de ene vorm van krankzinnigheid af met de volgende en noemen dat evolutie. Kun je echter gewoon jezelf zijn, dan is de gehele eeuwigheid, waarvan je deel bent en die in elk ding wat je doet mede aanwezig is, deel van je bestaan en dringt door tot je bewustzijn. Dit betekent ook, dat de juiste weg van leven voor de mensen kan verschillen, naargelang aard en innerlijk. De een zal een weg volgen die de hoogste en verstgaande materiële inzet der persoonlijkheid eist, terwijl een ander juist weer een weg zal zoeken waarbij hij afstand kan nemen van de wereld. Dan zal zo iemand nog iets kunnen bereiken, wanneer hij eerlijk is. Alleen moet hij dan wel beseffen dat zijn mogelijkheden bepaald worden door een geestelijke inzet, die vaak ten koste van het lichaam zal gaan.

De resultaten zijn in beide gevallen dezelfde. Wat wel bewijst dat het geen kwestie is van een bepaalde weg, een bepaalde methode, maar dat het geheel van innerlijk beleven en bewustwording gebaseerd blijft op de vraag: Wat ben ik nu? Wat kan ik nu in overeenstemming met mijn wezen doen? Dat alleen speelt een rol. De ware emancipatie, de werkelijke vrijwording, zou er dan ook volgens mij in de eerste plaats een moeten zijn waarbij wij afstand leren doen van onze eigen vooroordelen, afstand leren nemen ook van onze eigen angsten. Heel wat mensen worden volgens de opvattingen van uw wereld in ere oud. Maar kijk je wat zij werkelijk bereikt hebben, zo kom je tot de conclusie dat zij niets bereikten, omdat zij niet de moed hadden ooit iets zelf te doen. Zij zijn alleen maar oud geworden zonder meer.

Een mens is vaak bang een bepaalde kans te grijpen, is vaak bang een bepaald middel tot bewustwording te gebruiken. Een mens zoekt vaak eigenlijk alles te vinden binnen zijn gevangenis van: zo is het, zo behoort het, zo moet het. Maar God heeft alle dingen geschapen. Ik heb wel eens horen strijden over dit punt, maar volgens mij heeft God de duivel ook geschapen. Dan is de duivel dus een wezen Gods. Wanneer wij hem tot een duivel maken, een antithese tot God, zo is dit onze zaak. Wij maken de duivel tot wat hij is, niet de Schepper die alles voortbrengt. Maar dat zal dan ook gelden voor alle andere uitingen van de Schepper. Wat wij ervan maken, bepaalt de betekenis die zij voor ons zullen hebben.

Mensen worden vaak gekweld door allerlei bange voor gevoelens t.a.v. het leven en de dood. Maar dan maken wij ook hiervan dingen die niet in God zo bestaan. Wij zijn in leven en dood gevangen in een wereld die wij zelf mede maken door haar waarde t.a.v. ons wezen te stellen. Onze ervaringen worden mede bepaald door onze verwachtingen en voorstellingen. Wat erop neer komt dat je door je angsten van het eeuwige Licht het eeuwige vuur kunt maken. Begrijp je echter dat bestaan alleen de waarheid is, terwijl een jezelf zijn in dit bestaan op elk ogenblik de enige mogelijkheid tot vrij zijn betekent, terwijl een werkelijk vrij zijn mede inhoudt dat je voortdurend bepaalt, wat je volgens besef en mogelijkheden ziet als je plaats in de kosmos, zowel t.a.v. God als t.a.v. de mens, dan zul je in harmonie zijn met de werkelijkheid en deel zijn van het Licht, ook wanneer je dit nog niet bewust kent.

Mogelijk meent u dit al meer gehoord te hebben. Mogelijk, maar het is actueel en belangrijk. Want achter alle uiterlijkheden leeft een en dezelfde kracht.

Wanneer wij die kracht niet gebruiken, gebeurt er niets. Je kunt de beste elektrische installatie in je huis hebben, maar wanneer je de knop niet omdraait, branden de lampen niet en blijf je in het donker zitten. Dat is de essentie van het leven. Rond ons is de werkelijkheid, de goddelijke kracht, waarvan ook wij deel zijn. Maar alleen wanneer wij dit alles toelaten tot ons wezen en niet de werkelijkheid beperken door onze angsten, vooroordelen enz. kan de kracht in ons bestaan en gelijktijdig door ons werken. Dan kun je met die kracht bewust leven en door die kracht in al het levende presteren. Zonder een aanvaarding van de goddelijke kracht als een ondeelbaar geheel, zich manifesterende in de werkelijkheid, kom je echter tot niets. De mensen zeggen altijd: Indien God nu maar eens een wonder zou willen doen... Maar in jou is de kracht. Dat kun je zelf dankzij die kracht ook. Moet God dan iets voor je doen, waar je zelf te lui of te bang voor bent?

God leeft in je. Gods kracht is in je. Gods Wil werkt door je. Wanneer je jezelf de kans maar geeft om dit te beseffen, komt alles voor elkaar. Maar dan moet je wel geëmancipeerd zijn. Je moet jezelf vrijmaken van de slavenketenen die een mens draagt, die God tracht te onderwerpen aan de bepalingen en de kritiek van materiële autoriteiten. Mogelijk had ik dit anders moeten stellen om kritiek te vermijden. Want vele mensen denken dan innerlijk: Wat moet ik aan met dit of dat, wanneer dit op waarheid berust? Maar laat mij dan een vraag stellen: Wat heeft een mens aan een evangelie, wanneer hij dit niet leeft? Wat heb je aan een bijbel, wanneer de God van die bijbel niet in je spreekt? Wat heb je aan een leer over het leven, wanneer je niet werkelijk leeft, maar meer vegeteert, bestaat zonder eigen initiatieven? Innerlijk leven, esoterie, betekent: de werkelijkheid aanvaarden, de kracht in je beleven en daaraan gestalte geven volgens je besef.

Menigeen is zich ervan bewust dat hij op aarde voortdurend onder druk staat, dat er een dwang is die zijn leven meebepaalt. Deze mensen denken vaak: Wanneer ik maar aan de andere kant kom, valt die druk wel weg. Maar zij vergissen zich. Want de werkelijke druk ligt in jezelf, is deel van je eigen besef en persoonlijkheid, zodat je die niet op aarde achter kunt laten. Menig ego maakt zich een kooi uit eigen gedachten en is dan verbaasd, dat men deze gevangenis overal met zich draagt. Verander je bewustzijn in dat geval, want de vrijheid en de bewustwording spelen zich in u af, vanuit uzelf komt de bevrijding. De mens is een eeuwige kracht, een scheppende kracht, gemanifesteerd vanuit de eeuwigheid in de tijd. Hij zal ongeacht zijn beleven en bewustzijn altijd weer terug moeten keren tot de kracht die hij in wezen is. Daarom is vrijheid zo belangrijk. Want daarin kun je jezelf vinden, zonder de tijdloze werkelijkheid te verliezen die in je leeft. Zie naar het licht, ook al draag je maar een enkele vonk daarvan in je die je kunt beseffen. Kijk niet naar het duister, concentreer je op dit vonkje licht, tot het naar je toe schijnt te komen en schijnt te omvatten.

Dan weet je wat vreugde is, zelfs als mens. Voel je dit ogenblik in jezelf, vraag dan nooit: hoe hoort het. Vraag jezelf alleen maar af: Wat kan ik? Probeer niet er waarheid en wijsheid in menselijke termen uit te maken, want dan maak je de innerlijke waarde maar kapot. Leef de Kracht, het Licht. Laat het werken. De wijsheid en het begrip komen voort uit het werken van de Kracht, het Licht in en met je. Wijsheid brengt deze kracht niet tot stand, maar vloeit voort uit het beleven daarvan. Wijs of niet, sterk of niet, in u is deze Kracht, is dit Licht. U kunt deze waarden voor uzelf beleven door u erop te richten met uitsluiting van alle negatieve zaken. Wordt zo een wezen van Licht, want dat kun je als mens zijn. Met dat Licht vind je een antwoord in alle dingen, omdat het Licht als essentie van leven en bestaan in alles leeft. Zo ontdek je de waarheid omtrent je wezen en je mogelijkheden binnen de schepping.

Goedenavond.

(verkort)

d.d. 19 april 1974